

Fyresdal kommune

Årsmelding for kontrollutvalet 2017

1. INNLEIING

Kontrollutvalet gir med dette ei samla årsmelding for aktiviteten i 2017. Årsmeldinga skal gi eit bilet av utvalet si formelle rolle, instruks, forhold til revisjonen og sekretariatet og dei viktigaste saker som er handsama i år. Kontrollutvalet gir kvart år uttale til kommunerekneskapen, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutval, skal kontrollutvalet åleg rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt og selskapskontollar. Bestemminga må sjåast i samanheng med vedtekne planar og vert presentert på denne måten for året 2017.

2. SAMANSETTING AV KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og skal i kommunestyret sin stad føre tilsynet med den kommunale forvaltninga. Alle kommunar og fylkeskommunar er pliktige til å velje eit kontrollutval. Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalets medlemmer i valperioden, men da må heile utvalet veljast på nytt. Reglar for val av medlemmer til kontrollutvalet er fastsette i eiga forskrift. Det er strenge avgrensingar til kven som er valbare til utvalet.

Medlem og varamedlem i kontrollutvalet 2017

Medlem	Varamedlem
Leiar Annveig Veum Aas (SP) Nestleiar Per Helge Seltveit (SP) Medlem Olav Åge Dale (AP)	Gunnar Kvasjord Thorstein Wøllestad Inga Lorentzen Grythe

Kommunelova krev at minst eitt av medlemmene skal veljast blant kommunestyret sine medlemmer. Departementet har tolka det slik at det gjeld ved konstituering.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALET SITT ARBEID

Etter Kommunelova § 77 er kommunestyret pålagt å opprette eit eige kontrollutval som skal stå for laupande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga og dei folkevalde organa som kommunestyret har oppretta. Tilsynet og kontrollen skjer i kommunestyret sin stad.

Kommunelova § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens rekneskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).»

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.»

Kontrollutvalet sine oppgåver er i utgangspunktet gitt i kommunelova § 77, og i forskrift om kontrollutval av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalet utføre særskilte tilsynsoppgåver på deira vegne. Kontrollutvalet si hovedoppgåve er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet skal i følgje kommunelova sørge for mange oppgåver som vi vil komme nærmare inn på seinare.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det vert stadig stilt større krav og forventningar til kontrollutvalet sin kompetanse, både frå det politiske miljø og kommunen sine innbyggjarar. Endra regelverk gjer det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursverksemd for alle medlemmer av kontrollutvalet. Kunnskap om kontrollutvalet si rolle, oppgåver og lovverk er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som går fram av lov og forskrift.

Slik opplæring og kursverksemd kan skje lokalt (haust og vår konferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbod. Kontrollutvalet vert blant anna årleg invitert til landskonferansen for kontrollutval i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen til Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Dette er ei viktig samling for å tilføre kontrollutvalet ny kunnskap, og det er ein arena der kontrollutvalsmedlemmer frå heile landet kan møtast og drøfte saker og arbeidsmetodar.

Leiar Annveig Veum Aas og Olav Åge Dale deltok på NKRF sin kontrollutvalskonferansen i 2017. Per Helge Seltveit og Olav Åge Dale deltok på Temark sine konferansar vår og haust.

5. SEKRETARIAT

Kommunen er medeigar i Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat IKS (Temark). Temark har sekretariatsoppdraget for 34 kommunar i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark. Temark er med det eit av landets største kontrollutvalssekretariat. Sekretariatet har sju tilsette og sekretær for kontrollutvalet i 2017 var Ingebjørg Liland.

Sekretariatet skriv saksframstillingar, bistår kontrollutvalet i praktisk tilrettelegging av møte og med oppfølging av vedtak. I det laupande arbeidet er sekretariatet bindeleddet mellom utval og revisjonsselskap, og utfører oppgåver på vegne av kontrollutvalet.

6. REVISJON

Kommunen er medeigar i, og har avtale om levering av revisjonstenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Revisjonen leverer revisjonstenester til 21 kommunar. Selskapet bistår kommunen med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og rådgiving.

Oppdragsrevisor er Aud Lie Solheim, oppdragsansvarleg revisor er Ottar Kleppe og oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor er Kirsti Torbjørnson.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på ein god måte har kontrollutvalet lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som mogleggjer den aktiviteten som det vert lagt opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalet er i tråd med kommunelova pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen.

Rekneskapstala for den samla kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen kjem fram av kommunens samla årsrekneskap.

Kontrollutvalet vil få lagt fram ei eiga sak som går på økonomien knytt til kontroll- og tilsynsverksemda, slik at kontrollutvalet kan halde seg oppdatera på utvalets økonomiske stilling, i tillegg til kostnadane til sekretariat og revisjon.

Rekneskap for 2017

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap
Møtegodtgjørelse/Tapt arbeidsfortjeneste	38 500	48 484
Bevertning	0	4 362
Kontingent og tidsskrift	1 400	0
Opplæring, kurs og konferanse	30 000	20 796
Transport, reise og dittgodtgjersle	15 000	4 665
Kontormateriell	2 000	2 425
Sum kontrollutvalget:	86 900	81 132
Kjøp av sekretariatstjenester	97 000	96 400
Kjøp av revisjonstjenester	389 000	389 000
Selskapskontroll o.l.	45 000	53 300
SUM TOTALT	617 900	619 832

8. KONTROLLUTVALET SITT ARBEID – MØTE OG SAKER

Kontrollutvalet har i 2017 gjennomført 5 møter og handsama 31 saker.

I likskap med andre folkevalde organ er som hovedregel møta opne

Sakskart, saksdokument og protokollar vert løypande lagt ut på kommunen og sekretariatet sine heimesider (www.temark.no).

Utvalet ynskjer å ha oppdatert informasjon om kommunen si verksemd, og samtidig gjere sin egen funksjon meir kjent. Administrasjonen har ved fleire høve blitt invitert til kontrollutvalet for å orientere om forskjellige verksemder i kommunen.

Kontrollutvalet ønsker å være synleg og ha god kontakt med leiinga i kommunen. Rådmannen eller representantar for rådmannen har deltatt på fleire av utvalet sine møte, noko kontrollutvalet oppfattar som ein styrke i sitt arbeid.

Ein stor del av kontrollutvalet si sakshandsaming omfattar forhold utvalet er pålagt å arbeide med, gjennom krav i kommunelova § 77 og forskrift om kontrollutval. Kva for fokus utvalet vel i dei ulike arbeidsoppgåvene er det i stor grad opp til utvalet å definere sjølv. Kontrollutvalet kan etter oppmoding frå kommunestyret, etter innspel frå innbyggjarar eller på eige initiativ ta opp forhold ved kommunen si verksemd, som kan knytast til utvalet sitt tilsynsarbeid. Kontrollutvalet er også opptatt av korleis kommunen følger opp rapportar frå andre tilsyn.

Saker handsama i kontrollutvalet:

- Protokoll frå sist møte (eiga sak i kvart møte)
- Innkallingar (eiga sak i kvart møte)
- Referatsaker / Eventuelt (eiga sak i kvart møte)
- Orientering frå revisjonen (eiga sak i kvart møte)
- Orientering frå økonomisjef (eiga sak i kvart møte)
- Forvaltningsrevisjonsrapport – Gimle skule
- Kontrollutvalet sitt ansvar i forbindelse med mislege saker
- Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet – forvaltningsrevisjon
- Orientering om oppfølginga av tilsynsrapport «med varsel om vedtak etter tilsyn med vannverkets beredskap»
- Vurdering av forvaltningsrevisors sjølvstende
- Årsmelding for kontrollutvalet 2016
- Årsrapport for 2016 – Skatteoppkrevjaren i Fyresdal kommune
- Bekymringsmelding på arbeidsmiljø – Fyresdal kommune
- Orientering – Elevundersøkinga 2016 – Fyresdal kommune
- Orientering frå eining helse og omsorg
- Årsrekneskap og årsmelding 2016 for Fyresdal kommune
- Oppfølging – bekymringsmelding på arbeidsmiljø
- Orientering – Felles statleg tilsynskalender 2017
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon av Gimle skule
- Overordna revisjonsstrategi 2017
- Revisors sjølvstende
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2018
- Orientering om Fyresdal kommunes budsjett for 2018
- Rapport – Selskapskontroll – Brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark
- Kontrollutvalet sin møte og arbeidsplan 2018

Kontrollutvalet har i perioden også vore på befaring på Gimle skule og på vassbehandlingsanlegget til Fyresdal kommune.

9. REKNESKAPSREVISJON

Revisjon av årsrekneskapen er ein heilt sentral del av kommunen sin eigenkontroll. Revisor skal gi tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gir om økonomien sin. Dette er ei viktig oppgåve. Revisor er ein uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontrollar kan avdekke og førebygge feil og manglar i den økonomiske rapporteringa. Revisor vil i tillegg rettleie kommunen for å bidra til å førebygge og avdekke feil og underslag.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein tryggjande måte. Utvalet er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkeleg rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av deira oppgåver, er ein viktig føresetnad for å vere trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

Kontrollutvalet registrerer at revisors arbeid med å utføre rekneskapsrevisjon dei siste åra er blitt meir omfattande, spesielt knytt til dei mange attestasjonsoppgåvene som vert utført på vegne av staten og andre offentlege organ. I tillegg til å gje skildringar og uttaler mottar kontrollutvalet jamleg i møte informasjon om utført rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet har ved fleire høve gitt utrykk for at det vert gjort mykje godt arbeid innanfor området rekneskapsrevisjon og at dei er nøgde med måten revisjonen løyser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen blir driven på ein måte som tar vare på innbyggjarane sine behov og rettar best mogeleg. Forvaltningsrevisjon er ei av de pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen følgjer regelverk, når fastsette mål, og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte.

Kontrollutvalet har vore delaktig i val av tema og utforming av problemstillingar basert på ei risiko- og vesentlegheitsvurdering, innanfor dei rammene som er gjevne av kommunestyret. Kontrollutvalet er delegert mynde til å bestemme korleis avsette ressursar til forvaltningsrevisjon skal nyttast, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i tråd med faglege krav i løpet av valperioden.

Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming.

Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalet mogelegheit til å gå i djupna i ulike saksforhold, innan eitkvarter verksemdsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høg nytteverdi, både i utvalet si kontrollverksemd, og i kommunen sin internkontroll og forbettingsarbeid.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ein plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtakast av kommunestyret sjølv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Fyresdal kommune har ei ramme på 2 prosjekt i valperioden, noko avhengig av omfanget på dei ulike prosjekta. Planen blei sendt kommunestyret for godkjenning. Kontrollutvalet vurderar årleg omfanget av forvaltningsrevisjonen og legger evt. endringar/tillegg som det er trong for fram for kommunestyret.

Kontrollutvalet har i 2017 handsama ein forvaltningsrevisjon:

Gimle skule

Rapporten tok for seg følgande problemstilling:

- I kva grad sikrar skulen at krava til undervegsvurdering i fag blir følgde
- Følger skulen rutinane for varsling og vedtak knytt til elevane sitt psykososiale miljø
- Kva kompetanse har de fast tilsette og vikarane skulen nyttar til undervisning
- Korleis er skulens bruk av assistenter i undervisninga

Rapporten tilrår kommunen å:

- Sikre at planar som ligg på nettsida er oppdaterte og gjeldande,
- Utarbeide rutinar for undervegsvurdering som sikrar at vurderinga omfattar råd til elevane om korleis dei kan forbetre seg, og som sikrar at lærarane involverer elevane i vurderingsarbeidet,
- Sikre at skulen sin plan for elevane sitt psykososiale miljø er kjent og blir følgd opp,
- Vurdere om rutinane knytt til vedtak etter opplæringslova §9a bør justerast, og
- Sikre at det blir gitt tilpassa informasjon i enkeltvedtak om rettar knytt til klage.

Kommunestyret handsama rapporten i møte 30.03.2017, sak 8/17, og vedtok kontrollutvalets innstilling.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa vert underlagt demokratisk styring og kontroll.

Telemark kommunerevisjon IKS la fram plan for selskapskontroll 2016-2020 for kontrollutvalet.

Kontrollutvalet vurderer årleg omfanget av selskapskontroll og legger evnt. endringar/tillegg som det er behov for fram for kommunestyret.

Kontrollutvalet har i 2017 handsama ein selskapskontroll:

Brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark – sjølvkost på feietenester

Rapporten tok for seg følgande problemstilling:

- I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstenestene til sjølvkost
- Korleis kommunen handterer sjølvkostreglane for feie- og tilsynstenester.

Rapporten anbefaler selskapet å:

- gjere konkrete vurderingar kor stor del av dei ulike felles administrative kostnadane kan knytast til høvesvis førebyggande arbeid og feietenestane. Vurderingane bør bli dokumenterte,
- i større grad gi informasjon om grunnlaget for sjølvkostberekinga i selskapet.
- Sjå til at opplysningane om styret i Enhetsregisteret blir oppdater, at formelle krav om innhald i årsmeldinga blir følgt og at kommunane blir fakturert i samsvar med selskapsavtala.

Rapporten anbefaler at kommunen bør:

- Vurdere å gjere vedtak i kommunestyret om kva dekningsgrad sjølvkosttenesta skal ha slik at det er tydeleg korleis eventuelle underskot skal handterast i framtida.
- Slette framførbart underskot (memoriakonto) frå 2016

Kommunestyret handsama rapporten i møte 25.01.2018, sak 3/18, og vedtok kontrollutvalets innstilling.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTANDE KOMMENTARAR

Kontrollutvalet si årsmelding for 2017 vert med dette lagt fram for kommunestyret til orientering. Ved å sjå årsplan og årsmelding for 2017 i samanheng, kan kommunestyret sjå om dei vedteke oppgåvane og målsettingane for kontrollutvalet er eller blir følgde opp.

Fyresdal, 01.03.2018

Annveig Veum Aas
Leiar

Ingebjørg Liland
Sekretær